

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

לפני כבוד השופט דוד מין, שופט אלכס שטיין, שופט יחיאל כשר

העותרים בבג"ץ 4889/24: 1. התנועה למען איכות השלטון בישראל
2. פורום חומת מגן לישראל

העותרים בבג"ץ 5221/24: הילה שי ו-13 אח'

העותרת בבג"ץ 6040/24: עמותת זולת - לשוויון וזכויות-אדם ואח'

נגד

המשיבים בבג"ץ 4889/24: 1. ממשלת ישראל
2. היועצת המשפטית לממשלה

המשיבים בבג"ץ 5221/24 ובבג"ץ 6040/24: 1. ממשלת ישראל
2. ראש הממשלה
3. שר המשפטים
4. היועצת המשפטית לממשלה

עתירה למתן צו על תנאי

מזכיר הרכב: עומר שלבי
קלדנית: גלית טובינה בלאו / אביטל חנוכה

תאריך הישיבה: י' כסלו תשפ"ה (11 דצמבר 2024)

בשם העותרים בבג"ץ 4889/24: עו"ד אליעד שרגא, עו"ד תומר נאור; עו"ד סתיו לבנה; עו"ד רותם בבלי דביר

בשם העותרים בבג"ץ 5221/24: עו"ד גלעד ברנע

בשם העותרת בבג"ץ 6040/24: עו"ד דפנה הולץ-לכנר

בשם המשיבים 1-3 בבג"ץ 5221/24 ובג"ץ 6040/24 והמשיבה 1 בבג"ץ 4889/24: עו"ד מיכאל ראבילו, עו"ד רועי שכטר, עו"ד אופק ברוק

בשם המשיבה 2 בבג"ץ 4889/24 והמשיבה 4 בבג"ץ 5221/24 ובג"ץ 6040/24: עו"ד יונתן ברמן; עו"ד מתן שטיינבוך

פרוטוקול

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

כבוד השופט י' כשר: עו"ד שטיינבוך שיושב בין נציג המדינה היה עו"ד במחלקה שברשותי לתקופה מסוימת.

עו"ד שרגא: הכל בסדר.

כבוד השופט ד' מינץ: רצינו לשאול את עו"ד ראביליו. נוכח עמדת היועמ"שית האם אתם מסכימים לקיים דיון הלכה למעשה, זה הסעד האופרטיבי בלי לומר איזו וועדה, בלי להיכנס לעני הזה, שתהיה ישיבה במליאת הממשלה לדון בענין הזה? האם אתם מוכנים.

עו"ד לא. אנו סבורים כי כל ההתייחסות לכך צריכה להיות רק בתום המלחמה. היועמ"שית סבורה שיש להתייחס לכך במלחמה ממש. הצבא והדרג המדיני צריכים להיות מרוכזים בפעילות בסוריה, בלבנון.

כבוד השופט י' אלרון: השאלה היא כרגע בהיבט הרחב יותר של הענין הזה. הרי בסופו של דבר וועדה תקום. וועדה כזו או אחרת. אדוני השקיע הרבה מאוד בכתובה שלו על ההבדל בין וועדה ממשלתית לוועדה מתוזזת. השאלה היא רחבה יותר בהיקף הציבורי. למה להשיב שלילה באופן ספונטני?

עו"ד אני מוכן לדיון. ראינו את עמדת היועמ"שית. כמי שבדק את הדברים קודם לכן.

כבוד השופט ד' מינץ: אף לא היתה ישיבה אי מתי ייעשה. המדינה לא ישיבה במליאתה ולא החליטה להקים וועדה אחרת או לשקול את הענין. גם זה לא היה.

עו"ד ראביליו: בפסק דין רונאל שהתייחס לכלי השיט, הוגשה עתירה בענין הצוללות. הטענות מתייחסות גם באותה צורה להוראה הזאת שמבקשת מהממשלה לבוא ולדון. בית המשפט בפסק דין רונן התייחס לעמדת הממשלה כשבאה ואמרה לבית המשפט אנו לא רוצים להקים וועדה. אין שום הבדל בין מה שהיה בפסק דין רונאל למה שהיה פסק דין זה. בית המשפט בפירוש אמרה שבשל המצב הביטחוני אין מקום לדון בכך כעת. החוק רואה בכך שבאותה העת הוא נותן לממשלה את הסמכות לדון. אם היה איזה שהוא שר סבור שיש לדון בענין הוא היה מגיש בקשה מהממשלה לדון בענין עכשיו. אני לא מדבר על הממשלה עכשיו. כשהיתה ממשלה רחבה היה מקום לדון בכך. זו ממשלה ביטחונית שלבית המשפט אין מקום להתערב בכך. אם הממשלה סבורה שאין טעם לדון בדבר באותה עת לא נותנים צוים לפי החלטות בית משפט זה לדון בצווים תיאורטיים. ראש הממשלה סבור שיש נושא להביא לדיון בממשלה הוא מביא זאת לדיון בממשלה. אין בקשה אחת של שר כרגע. לא שאם יש בקשה של שר אחד צריך להביא.

עו"ד ברנע: יש את החלטת השר גנץ.

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

עו"ד ראביליו: גנץ הוא כבר לא שר.

עו"ד שרגא: מעולם לא חוותה מדינת ישראל קטסטרופה אימה ונוראה בדמות המחדל של ה-7/10 מחדל אפוקליפטי בסדר גודל עולמי. מעולם לא היה כדבר הזה שנכנס לקטגוריה של חריג שבחריג. כשמדובר בכזה אירוע מדובר באירוע קטסטרופה ברמה הבינלאומית. מחדל מודיעיני מתדל מקצה לקצה בכל רוחב החזית. ברור לכל בר דעת שיש לחקור סוג כזה של מחדל את התפקוד הדרג הצבאי המדינה וכל מה שקשור לאירוע הזה להפיק לקחים כדי למנוע את הקטסטרופה הבא. האירוע הזה גבה מחיר רב של אזרחים תושבים שנרצחו נאנסו נדבקו נשרפו נשמתם חוללה אברים מגופם נכרתו כל הזוועות יש קטסטרופה במחדל הזה. חייחם של 816 לוחמים ולוחמות נהגו בקרב.

כבוד השופט ד' מינץ: אין מחלוקת שצריך שתקום וועדת חקירה. מה שאדוני אומר ברור לכולנו.

עו"ד שרגא: כל התשובה של חברי ואני פותח סוגריים היא פיקציה. כל הדיסרטיצה שהוא כתב על ההבחנה בין וועדה ממשלתית הם לא קיבלו שיש לחקור. לכן, אנו לא בכלל בסרט. אנו לא שם בכלל. לכן הדברים מתחדדים כששומעים את העובדות ורואים את גודל הקטסטרופה שזה משהו ביזרי לחלוטין. אנו עומדים כאן ומדברים על ועדת חקירה. נפצעו יותר מ-13,000 לוחמים ונשבו לשבי ועדיין 100 חטופים וחטופות נמקים כרגע בשבי החמאס והמחדל הזה גורר אחריו מחדל ממשלתי תמור. אף אחד לא מתפקד לכל אורך החזית וגם זאת מנסים לטמון את הראש בחול. החברה מממשלתית היא שנתנה את השירותים. לא ראינו משרד ממשלתי אחד שתפקד. עדיין אנו רואים את הקטסטרופה. מעבר לכך מעבר לקטסטרופה הפנימית שלנו אנו רואים את הקטסטרופה ביזרי הבינלאומית. למרות שהיועמ"שית מבקשת פעם אחר פעם מהממשלה תדונו ותקימו וועדת חקירה ממשלתית אם לא לנו ללוחמים שחשופים לתלונות של בית הדין באג. יש מספרים ושמות של חיילים ב-ACC גם זה לא מעניין את הממשלה. לכן, זה נופל גם בגדרי פרשת וינוגרד. יש פה פגיעה בזכויות בסיסיות בין אם בפגיעה בזכות חוקתית לקדושת החיים בין אם פגיעה בזכות לביטחון בין אם פגיעה בחופש לחירות ובין אם פגיעה בחופש הקניין. מעבר לכך שמדובר על אירוע קולוסלי קטסטרופלי של מערכות טוטלית אין ספק שקמה חובה למדינה להקים וועדת חקירה. המהלך של הימנעות מהקמת וועדת חקירה כשאין מחלוקת לפחות בין כולם. חברי אמר שלא צריך לחקור כי לא היה מחדל ודיבר על העיתוי. אז אין ספק שחובה לחקור את האירועים האלה. ברור למה המדינה מנסה לא לחקור כדי לא לשאת באחריות. לכן זה פוגע אנושות באמון הציבור והכל במטרה אחת כדי לברוח מאחריות. הממשלה לא רק שלא מביאה את הנושא לדיון, לא רק שלא שם זאת על השולחן ושוקלת מה לעשות כן או לא. כל כולה עסוקה באיך להתחמק מהאירוע הזה של חקירה. ולכן, לא מסתמכים על דילמה האם נחקור בוועדת חקירה ממלכתית. אזכיר שלכאורה היתה טענה שמנסים להקים וועדת בדיקה ממשלתית. מפנה לפסקה 104 לחוק וועדת הממשלה. הם מנסים לשנות את חוק הוועדות הקיים ומנסים להוסיף לו חלופות נוספות שיפגעו בתלות הוועדה. רק ביוני האחרון הוגשה הצעת חוק לפיו נשיא המדינה הוא

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

שימנה את חברי הוועדה. מפנה לנספח ע/44. הם ממשיכים ומנסים לקדם חקיקה חדשה במסגרת הצעה שהוגשה על ידי חברת הכנסת טלי גוטליב לפיה תמונה במינוי פוליטי ע"י ח"כים שהם ימנו שופט בדימוס וסגני אלופים. זו הצעת החוק לאירועים שקדמו למלחמת חרבות ברזל. כיום עוסקים כל החבורה שלא רוצה לדון בסוגיה זו במסגרתה תוקם וועדת חקירה. יש קונץ נוסף שאי אפשר לעשות שימוש בחוק החקירה. הם מנסים לעשות את כל הניסיונות המעובים האלה כדי שהם יהיו מי שקובע את זהות החברים בוועדה. כל זה הם עושים כדי לשלוט על המינוי. זה קריטי אך למרות שחלפה שנה וחודשיים הממשלה לא מקדמת חקירה.

היה לאורך הזמן, גם חברי אומר יש מלחמה. מלחמה לא חוקרים. שקט עכשיו יורים. נקים את הוועדה לאחר המלחמה. ברור להם שצריך להקים וועדה אך לא עכשיו. להזכיר לנו לא באותו אירוע מבחינת לוחות זמנים מהזמנים בזמן הגשת העתירה. בטח לא כשיש לכל האנשים הנורא נורא עסוקים בליץ לקדם חקיקה משפטית, לסגור דילים. הם כל הזמן עסוקים אך זמן לחקור את אירועי הקטסטרופה הנורא גדולה אין להם. למה? מלחמה. המלחמה בזירה הצפונית הסתיימה עם הסכם סגירת אש. גם המהלך שעכשיו מבוצע הוא מהלך הגנתי בלבד ולא מהלך מלחמתי כפי שמנסים לסווג אותו. גם המלחמה בדרום המדינה ברצועת עזה פחתה משמעותית. היום מגויסים אלפים בודדים בלבד. מפנה לפסקה 18 לתגובת היועמ"שית. מדינת ישראל היום באירוע אחר לחלוטין. גם וועדת אגרנט הוקמה בנובמבר 1973. הלחימה בחזית נמשכה עד יולי 1974 והיו כבר מסקנות ודו"ח אגרנט ברשות רשת מדינה. מפנה לנספח ע/2 מה שאמרה רשת הממשלה דאז גולדה מאיר (מצטט את דבריה של ראשת הממשלה גולדה מאיר). אותו דבר גם במלחמת לבנון הראשונה הוקמה וועדת כאן באמצע הלחימה שנמשכה שנים רבות לאחר מכן. כך שלומר לא מקימים וועדת חקירה אין לכך שום ידיום ורגליים. מבקר המדינה בעתירה אחרת כבר בנובמבר חשב שזה הזמן להתחיל ולחקור את אירועי המלחמה.

כבוד השופט ד' מינץ: ואדוני סר שלא.

עו"ד שרגא: הגשנו עתירה. אמרנו שרצינו ואנו עדיין רוצים וזו גם תשובת המדינה לשמחתי הרבה. אמרנו שבהתאם לתחקירי צהל שמבקר המדינה ישרטט את הגבולות. בית המשפט לשמחתי נתן צו ביניים וחקירת המבקר בעיצומה. ניתן צו ביניים אילו נושאים ייחקרו בצבא. אילו נושאים ייחקרו בשב"כ. אז מה וועדת חקירה לא תקום כי העיתוי הוא לא מתאים. זו הטענה. מפנה לבג"ץ 1015/24 גם אז היועמ"שית טוענת (מצטטת את דברי היועמ"שית). זו היתה עמדת היועמ"שית לממשלה וזו העמדה שהתקבלה וגם כך הביקורת התחילה. הצורך קריטי בכל הקשור למשפט הבינלאומי. עומדת על כך היועמ"שית. הדברים רק מתערבבים. רק בשבועיים האחרונים המדינה שכרה משרדי עורכי דין בכל העולם כדי להגן על חיילי צה"ל שינחתו בשדה תעופה כאלה ואחרים. ברור שהדבר האחד והיחיד, אומר זאת גם ה-ICC מה יכול לעצור את הוצאת הצווים הבינלאומיים הוא אומר במידה ותקום וועדת חקירה. זה עומד גם באמנת רומא. כשהמדינה חוקרת עם גוף עצמאי לא יפעילו את עקרון המשלימות. זה פשוט מדהים איך המדינה מפקירה את החיילים. אם היתה קמה וועדת חקירה ייתכן

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

שלא היו יוצאים צווי מעצר כנגד ראש הממשלה. אתם לא יכולים להחליט שאת ה ילדים שלנו שיוצאים לקרב אתם מזניחים פעם נוספת ומשאירים אותם עם הצווים. יש צווים של כ-1000 חיילים שיצאו לשדה הקרב. למה קמה החובה לחקור? יש חובה לחקור. גם לפי סעיף 42 לחוק יסוד הממשלה זה חיוני לפעילות עצמה. פעלת יש חובה לתחקר את עצמך. מפנה לסעיף 7 לפסק דינו של השופט ריבלין בפסק דין וינוגרד (מצטט). לכן אין ספק שהסמכות קיימת. אין ספק שאם לא נעשה בה שימוש אין ספק שמדובר במלחמה כזו איומה ונוראה יש חובה למדינה להפעיל את הסמכות. לא ייתכן שהחלטה כזו לא תובא על שולחן הממשלה. אנו לא באירוע הזה. אם חברי ידבר על סמכות, מעבר לחובה, נדבר אחר כך על איזה כלי, ברור שיש לה חובה להניח את הסיפור הזה על שולחן הממשלה בייחוד כשמדובר על מקרה קיצון כזה. מפנה לפסק דינו של השופט ריבלין פסקה 8 הוא מדבר על כך שהחלטה מושרת היא לאי הקמת וועדה ממלכתית מצומצם מאוד אלא במקרים חריגים. לכן כשמדובר על אירוע חריג שבחריגים, זה האירוע בו יש להפעיל את הביקורת על אותם מקרים. ברור שמחסגרת הנורמטיבית הראויה אחת היא הקמת וועדת חקירה ממלכתית ולא מבנים אחרים שנועדו למקרים קטנטנים זוטרים ובטח לא אירוע שאנו עומדים בו. שלא לדבר על הסמכויות. אנו לאחר שהתקבלה החלטה לחקור. לאחר שהתקבלה החלטה של מיעוט המותב, חברי הוועדה היה בג"ץ נפרד זה לא הלך. הגענו לבג"ץ אירוע שונה לחלוטין מובחן מהאירוע שלנו. ולכן, הדברים שונים ולכן אנו חושבים ייתכן שכבודכם יחליט שזו לא העת אולי בדיון הבא יחליט כבודכם באיזה כלי יש להשתמש באירוע הזה. אנו חושבים שהגענו לצומת הזאת. ברגע שהגענו לצומת הסמכות הזאת היא הפכה לסמכות שבחובה ואנו בחוסר סמכות. צרפנו פסיקה.

לגבי העילות הנוספות, לא אדבר על כל העילות. נכתבו פה הררי דברים על ניגוד עניינים שהוא אינהרנטי בעת קבלת הבקשה. פה מעבר לניגוד העניינים המוסדי יש פה ניגוד עניינים של ראש הממשלה. אסור לו להתערב. מדובר פה בניגוד עניינים אישי. ברור שהוא לא רוצה לקחת אחריות.

כבוד השופט י' כשר: את הטיעון הזה אני מתקשה להבין. לעמדת אדוני יש לבדוק את האחריות והקשר של מי שעומד בראשה של הממשלה. אני מתקשה לכן להבין היכן הטיעון הזה עובר. עוד פחות הבנתי איך ראש הממשלה קשור לענין שבפנינו.

עו"ד שרגא: ניגוד העניינים המוסדי הוא דבר שמדובר בו. לכאורה גם אם בסופו של יום מי מהם ימצא אשם בחלק מהסמכויות הטבועות שלהם ויש להם חובה לבדוק את המעשים שלהם.

כבוד השופט י' כשר: נניח שיש מקרה חמור שבו הממשלה כשלה. כל השרים כולם ביחד. אדוני חושב שזה אפילו המקרה שלנו. במקרה הזה אם משאירים את הענין של ניגוד עניינים אז כל אחד מהשרים בניגוד עניינים. לכן אי אפשר למנות וועדה ממלכתית בכלל.

עו"ד שרגא: זה כמו שאומרים שאי אפשר למנות נשיא כי יש לכל השופטים ניגוד עניינים וכך גם בממשלה. נשים זאת בצד. אני אומר שיש פה גם ראש ממשלה שחתום על הסכם ניגוד עניינים ומנסה

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

לקדם פורמטים אחרים. הפורמטים האחרים עניינם הרצון הבלתי נגמר מנות את יו"ר הוועדה שתחקור או את הפאנל שיחקור. מעבר לזה דיברנו על חוסר סבירות קיצוני. אני מבקש מכבודכם להוציא צווים על תנאי. זה אירוע מטורף שמחייב את התערבות בית המשפט הנכבד. הוא מחייב בדיוק גם לגבי התוצאות וגם לטובת העתיד של כולנו.

כבוד השופט י' כשר: האם זה לא מקום לומר שהאופק כעת של הטענות של אדוני הוא המקסימום הוא לקבל את עמדת היועמ"שית? אדוני מבקש לצרף משהו שהוא נדיר שבנדיר, שבית המשפט זה יורה לרשות, מה לעשות לפני שהיא החליטה היא עצמה. בהנחה שאדוני ישכנע בכל טענותו הסעד שניתן לתת הוא לומר דונו וקבלו החלטה.

עו"ד שרגא: אנו באירוע נדיר שבנדירים. הממשלה דנה ואומר פה חברי אני פשוט לא רוצה לדבר על דברים אחרים. לצערי הרב כל פעם שבית המשפט העליון מוציא צו לממשלה לקיים דיון תראו איך הצו הזה יראה עוד 17 שנה. אנו רואים את התרגילים שעושים כדי שהוועדה לא תתכנס. האם לאור האירועים הכל כך קיצוניים אנו לא צריכים לוותר על הדבר הזה. האם השאלה לדון כן או לא אני מאוד מבקש שהיא תהיה מאוד אופרטיבית ומאוד קונקרטית. זמן מועד שעה. שלא יאמרו לא הבנו ומרחו את ההחלטה הזאת. הזמן עובר אנשים עוזבים הדבר לא נחקר ואם נקבל החלטת ממשלה בעוד 5 שנים לאור שהדברים מתגלגלים ומתגלגלים, לאור הצעת היועמ"שית, אני מבין את מה שהיא מציעה. אומר מה אני חושב. הם מבינים ומפרשים לגמרי אחרת.

כבוד השופט י' כשר: אדוני דיבר על ה-ICC אדוני יאשר שזה לא קשור לזה. מה שמעניין את ה-ICC זה לא החלטת ממשלה. מה שמעניין אותם זה חיילי צה"ל. כדי להשיג את המטרה הזאת אדוני רוצה וועדת חקירה?

עו"ד שרגא: אני רוצה לצדד בתובע של ה-ICC.

כבוד השופט י' כשר: הנושאים של ה חקירה צריכים לכלול גם את הנושאים האלה כי הם קשורים ל-ICC.

עו"ד שרגא: לאחר שתהיה החלטה לחקור, לאחר שתהיה החלטה איזה גוף יחקור, תהיה החלטה על המנדט. יהיו פה מספר שנים לחקור. אם חוקרים את המלחמה אפשר לחקור שבאחד הסעיפים תהיה שאלה האם הטענות נכונות וזה צריך להיות פרק בסעיפים הללו כדי להגן על החיילים הללו. חשוב להגן עליהם.

עו"ד ברנע: כפי שנאמר זה לא תיק רגיל. לא היה דבר כזה? כשכתבתי את העתירה ממש בכיתי. אירוע מאוד מאוד קשה ולקוחות שאני מייצג נפגעים מכך. מתן ציגאוקר עדיין במנהרות החמאס. ירון

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

שנהרג, משפחה של הרוג מהצפון ירון נשר ונוספים. יש שקוראים לזה אסון. אני מתנגד לכך. אסון זה אירוע טבע רעידת אדמה מבול. לא. הדבר הזה הוא מעשה ידי אדם. הוא מחדל ראשית של מדינת ישראל. לא נחלק את האחריות. אזרחי ותושבי ישראל נחטפו, נאנסו התעללו בהם ועוד ועוד. מדינת ישראל לא היתה שם. היא לא היתה שם. לא היה דבר כזה. אף ביום הכיפורים החיילים שבמידה לא מעטה הופקו בקו המעוזים של התעלה הם היו חיילים. זה לא היה אותו דבר. פה הפקירו ילדים, אזרחים. זה מחדל ידי אדם. וזה המסגור. דבר נוסף, עו"ד ראביליו התחיל לדבר. שנינו למדנו יחד. אנו תלמידים של פרופ' פצימר וזמיר במשפט המנהלי. ולפני שאכנס לעומק הענין, זה בלתי נתפס ובלתי מובן. מי החליט שלא תהיה וועדת חקירה? ראש הממשלה? שרי הממשלה? גורם עלום? אין פה תשובה על כך. למה אני מתעכב על כך. אין פה החלטה ואין מי שמעז לקחת את האחריות על אי ההחלטה הזאת. חברי עו"ד ראביליו אומר כל זה החלטה של הממשלה. הכל שגוי. זה אייחס ללקוח של. לא לחביר. היכן הגורם שקיבל את ההחלטה. האם אין פה ענין משפטי? היה יכול להסביר מה שיקוליו. נניח הוא החליט לא להעביר החלטת ממשלה מתי להקים וועדה עם מי להקים ואיזו וועדה. במתווה הגז ראש הממשלה הי הלן מספיק חשוב הוא ביקש להסביר לבית המשפט. אמר לו המשנה לנשיאה רובינשטיין תגיש תצהיר תבקש רשות. הוא הגיש תצהיר ובא לדבר. אז שיבוא לכאן. בסדר היום הוא עסוק. אז היה ניתן לדחות. אני טוען שחייב להינתן צו על תנאי. חייב להינתן צו על תנאי והוא יסביר. עוד דבר שאי אפשר להלום. אתה קורא את תשובת המדינה שכתב עו"ד ראביליו אין שם דבר על המחדל. זה כאילו הרצאה שגויה על וועדת חקירה. אין שם מילה אחת על האירוע. אני לא מדבר על שורה. אתה חושב או שהם מנותקים או שהם מתעלמים. זה גורם משפטי. כי אם הגורם לא מסוגל לדבר על האירוע, הו איכול ומר שיש להקים אותה בסוף המלחמה. הרי הפעלת שיקול הדעת נגזרת מהעובדות. אני יוצא מתוך הנחה שקראתם את הערעור שלי. הבאנו שתי חוות דעת של מומחים. אתה רוצה להקים וועדה, אתה רוצה להסיק מסקנות, אתה רוצה לברר את האמת. מפנה לדבריהם של פרופ' מירב רוט ופרופ' אשר בן אריה שמטפלים בציבור שנפגע מהאירועים (מצטט את דבריהם). מצטט גם את דברי פרופ' אשר בן אריה. הם אומרים שזה מתייחס לכל הציבור. לא רק למעגל הישיר. כולנו נפגעים וממשיכים להיפגע מכך. הברור של הדבר הזה, כמו שהם מסבירים זה תחילתו של תהליך החלמה. מה עושה הממשלה. היא מונעת זאת מאתנו כבר שנה ו-10 חודשים והיא ממשיכה למנוע כפי שאמר חברי עד סוף המלחמה. יש פה שיקול מיוחד שקשור בחיי אדם אם מדובר על חי אדם ועל הביקורת השיפוטית.

הטענה המופרכת והמקוממת של שיקול דעת הממשלה בסעיף 38 מה הם אומרים? (מצטט). כלומר אנו רוצים להתפור וכל הדבר הזה שפה מיותר לחלוטין. בישראל מעולם לא היה שיקול דעת מוחלט. הפסיקה משנות ה-60 אמרו שאין כזה דבר שיקול דעת מוחלט וכל שיקול דעת כפוף לביקורת שיפוטית. הפסיקה העדכנית הטילה את הביקורות המנהליות. כל זה עיוות גמור. מילא אם היו אומרים אנו רוצים לשנות את המשפט הישראלי. אך המציגים זאת בתשובתם כאילו שזו ההלכה. זה הלכות של עו"ד ראביליו.

מפנה לפסק דין של השופט ברק משנות ה-80 (מצטט מפסק הדין בבג"ץ 953/87).

מה יפה בפסק הדין? בין היתר המלומד פלסבק אותו מצטטים תקף את הטענה של שיקול דעת מוחלט.

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

אנו בעצם במסגרת די פשוטה. פסק הדין שמייצג את ההלכה גם היום הוא פסק דין רונאל. נעשה דבר שלא ייעשה. יש ציטוטים שהם פשוט מטעים. מפנה לסעיפים 10 ואילך פסק דין בבג"ץ 2624/97 רונאל נ' ממשלת ישראל. זה מופיע אצלם הציטוט המטעה שהוא באמת מקומם, סעיף 42 למיטב זכרוני. זה מתייחס גם למבחן וגם לשיקול הדעת (מצטט). אנו מסכימים שכמותם עוד לא באו. אנו לא מתווכחים עם ההלכה. אנו אומרים השופט זמיר היה אומר זה המקרה שכמותם עוד לא באו. הוא מצטט מכבוד השופט רובינשטיין (מצטט). אז הוא אומר (מצטט). ההלכה זה לא כך והוא מפנה לפסק דין אלון ופרשת ארלוזורוב (ממשיך לצטט). אני מזכיר שאנו בחילוט מפי עו"ד ראביליו. זו לא החלטת ממשלה. למדנו שההחלטה כפופה לשיקולים זרים. הטענה שלהם שזה לא קשור לביקורת. שוב פעם הוא מתייחס למה שאומר פרופ' רובינשטיין (מצטט). מה אומר פרופ' זמיר? (ממשיך לצטט). אז אפשר במקרים קשים וחריגים. אנו במקרה הזה (ממשיך לצטט). ואנו אומרים הסירוב בלתי קביל באופן קיצוני. היא מציגה מצג שווא ולא אומרת שהיא רוצה לשנות את המצב. הפרדת רשויות לא אומרת, זו גם טענת האיזון. הם מתבלבלים ומבלבלים. בית המשפט לא מחליט בשם הממשלה. אנו באים ואומרים לכם שמחדל ה ממשלה הוא מחדל בלתי סביר ותתערבו כדי להקים וועדה. אתם לא מחליטים במקום הממשלה. הם אומרים בסעיף 19 שתהיה וועדה ואנו בשלב בו יש להתחיל את תהליך הריפוי של הציבור. בסעיף 19 הם כותבים שצריך שהמטרה העיקרית שלהם תהיה כנה. מפנה לסעיף 31 נכון צריך שיהיה אך הם לא הביאו זאת. אנו אחרי זה. לשחק בנדמה לי שהממשלה תחליט ואז נמתין X ימים לא צריך. הם אמרו שלא בכוונתם להחליט.

כבוד השופט י' כשר: החלטה יכולה להיות מאוד מגוונת. החל משאף פעם לא נקים וועדת חקירה משום סוג שהוא בעולם. עד הקמת וועדת חקירה ממלכתית מתר בבוקר. השאלה אם בית המשפט העליון, בהנחה שישתכנע, יורה לממשלה להקים את הוועדה ומי שלא יהיה מרוצה יוכל לעתור למשהו ספציפי. אז לדעת אדוני רק הקמת וועדת חקירה ממלכתית היא הדרך היחידה? זה לא מה שמצופה. מצופה שתהיה החלטה שניתן לבקר. אך ראשית צריך שהגורם ידון. לא סתם גורם, הממשלה.

עו"ד ברנע: אין בעיה, תוציאו צו על תנאי. היא תתכנס ותקבל החלטה. אם היא תקבל החלטה בסדר. אנו בבית המשפט ואנו לא עיוורים. המציאות באולם וגם בדברי חברי הממשלה לא ממהרת להחליט ואומרת נתעסק בכך בסיום המלחמה. היה לי תיק 6741/97 יקותיאל הנחות בארנונה. אמר לי השופט שיש לו תיק להכריע בו ואם לא יותקנו התקנות הוא יכריע בתיק.

כבוד השופט י' כשר: זה לא דומה.

עו"ד ברנע: זה לא אותו דבר אך העובדות פה יוצאות דופן. אנו בתוך המשפט המנהלי. אנו באירוע חריג.

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

כבוד השופט ד' מינץ: מה שאנו נאמר אנו לא נאמר תקבלו החלטה. אנו נקבל החלטה בכל זאת המסגרת כל כך נוקשת.

עו"ד ברנע: מה שיאמר לכם עו"ד ראביליו זה סירוב למעשה. לא רוצה לומר שהמלחמה היא מלחמה מדומה, אך איך נדע מתי היא מסתיימת? המשפט המנהלי קבע השופט מינץ כי הרשות בנסיבות מסוימות הופכת לחובה גם אם זה כלול.

כבוד השופט י' כשר: החלטת ממשלה שלא להקים וועדת חקירה ממשלתית כפופה לביקורת שיפוטית. אם מנחים שזו ההחלטה היא כוללת את האמירה שסמכות זו הופכת חובה.

עו"ד ברנע: זה קשור לעילה. יש את עילת הסבירות בית המשפט הזה הגן על זכותו/או חובתו ליישמה לא נכנס לוויכוחים. אגב, מה שקורה פה זה כאילו המקרה הקלאסי. סמכות רשות סמכות חובה הפך לעילה נפרדת עצמאית. זה המצב היום במקרים רבים. זה לא נבחן בתוך סבירות זה נבחן כעילה נפרדת כמעט. סמכותו של ראש הממשלה להעביר שרים. אין ספק שזו סמכות רחבה. אך הפלא ופלא בית משפט זה רק בענין פיירי במקרה מובהק של סמכות רחבה בית המשפט אומר לו אתה חייב להפעיל אותה.

ניגוד העניינים – זו סוגיה שכתבנו עליה. אנו טוענים שיש פה ניגוד עניינים של ראש הממשלה. חלק מהם עלולים להיות מסקנות אישיות. הממשלה צריכה להחליט. מה שכתבנו שבמקרה הזה הביקורת על שיקול הדעת צריכה להיות יותר מוקפדת בגלל החשש לנגוד עניינים. ברגע שזה ניגוד עניינים אישי מספיק חשש סביר.

הם דיברו על ניתוק חבל הטבור וועדה ממלכתית. יש הבדל בין אדם שמתמנה לשופט זה מסע ארוך. גם אם תכננו סימנו לבין אדם שיושב בוועדה וזה אירוע קצר. חבל הטבור ממש לא שם. צריך להזכיר את הדבר הברור בענין העובדתי בענין אומץ מקבלים את ההכרעה. זה היה במצב שכבר ידענו מי חברי הוועדה. מפנה לסעיף 84 לפסק הדין.

עו"ד הולץ-לכנר: אשתדל לא לחזור על מה שנאמר. האינטרס הציבורי הוא שצריך לעמוד לנגד עיננו. כשמקבלים ממזכיר הממשלה מכתב

קלדנית: גלית

עו"ד הולץ-לכנר: לפני חצי שנה נכתב לראש הממשלה שהוא חושב שצריך לעשות את זה כשהמלחמה תגמר. המלחמה בצפון למעשה הסתיימה עם הפסקת האש, יש לנו חזית בעזה, מעין בטי"ש וזה בוודאי לא תמונת המצב שהייתה עוד לפני שנכנסו ללבנון. הממשלה מפרה את המעשה לשיקול, היא צריכה לשקול את השיקול האם יש אכן להקים וועדת חקירה. חלפו שנה חודשיים, עד שהם יתכנסו, היה ויחליטו כן או וועדה אחרת, עד שיקימו את הרכב החברים של הוועדה שאם תהיה שאנחנו כן נדרוש,

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

לא זה האירוע, אנחנו מדברים על עשרה חודשים במקרה הטוב. אנחנו מדברים על שנתיים אחרי האירוע. יושבים כאן הורים שהם שכולים, שילדיהם בשבי החמאס, מצופה מהם לחכות עכשיו שנתניהו יכתוב עכשיו שלדעתו זה צריך להיות כך וכך? זה לא הסדר ניהוד העניינים שאנחנו מכירים אותו היטב, מדובר פה על מרכיב אחר. יש את מאמרו של פרופסור שצורף בעמדת המדינה שבמחקרו יש טבלה מצוינת שבה הוא מפרט את היחס בין מידת האשם הפוטנציאלי של הגורם שממנה את הוועדה לבין סיכויי הקמתה של הוועדה, הסיכויים הם 0.2 אחוז. בנוסף לכך הוקמו אפס וועדות בממשלתו של נתניהו. בממשלות אחרות מונו 16 וועדות חקירה וזאת על ידי הממשלות שהיו קודם לכן. ההסתברות של ההנחה שתהיה נכונות לנתניהו להקים או לחשוב שהגיע העת להתכנס כדי לדון מה להקים, גם הוא באופן מפליא 0.2 אחוז. כאשר אנחנו נשאלים על פקודו של כל, אמנם הוא ראש ממשלה, אבל יש שלטון חוק. אני חושבת שהת מודע של חברי שאומר שראש הממשלה הודיע, אולי הכוונה שלו הייתה שהוא המחליט אבל לא כך. העובדה שנאמר פה ששר לא פנה לבקש את ההתנצלות, אני מדברת על משהו אחר. יש מצבים שבהם המוטיבציה לפנות אולי איננה, אבל ככל שבית המשפט יורה לממשלה כי חובתה להתכנס לפני עשרה חודשים, תכף אני אגיד, למה עשרה חודשים, ברגע כזה יהיו המון הצבעות ואולי אנשים שלא עלה בדעתם להגיש בקשה, התיישבו בישיבה, יחשבו ויקבלו החלטות, זו הדרך לקבלת ההחלטות של הממשלה במדינה דמוקרטית. אם מדובר על וועדות ומתי להקים אותן, אם נסתכל על הוועדות שהיו בעבר, אני כאן מייצגת את מכון זולת, אותם שרים וחברי כנסת לשעבר, רובם ישבו בממשלות קודמות והם הגישו תצהירים שבהם הם מסבירים שלמרות שלממשלה שהדברים עשויים להגיע לפתחם ושהחדשות עלולים להגיע, הם בכל זאת ויתרו על השליטה של מי יהיו חברי הוועדה, האינטרס הציבורי גובר וזה המצב. קבוצתם אמורים לתת סעדים למדינת ישראל, ש-97 אחוזים ממנה משתוקק לוועדת חקירה. 90 אחוז קבעו שזה חוצה פוליטיקה וחוצה מגזרים. כאן בוודאי זה לא המקרה, זה לא מקרה של מחלוקות. פסק הדין לגבי השפיטות המוסדית הייתה ב-1986 שאז דיבר על גיוס. גם בגיוס בית המשפט מצא לנכון להתערב, מאשר הקמתה של וועדת חקירה ממלכתית על האירוע החמור ביותר שקרה פה במדינת ישראל ומידת האשם לא מעלה על דעתה את הסיטואציה שבה הסיכון והאשם דומה למקרה שלפנינו. אני רוצה לומר שהוועדות, העותרים מצהירים לגביהם בעתירות, למשל וועדת החקירה, האירועים ב-16.9.82, נשארנו בלבנון עד שנת 2000. אולי מישו היה מעלה על דעתו לסבור שצריך לחכות שנחזור מלבנון ואז נחכה 18 שנה שהיינו בלבנון ואז נחקור. זה לא עולה ככה, לא ניתן לחקור אירועים כעבור הרבה זמן. הוועדה מיום כיפור, הוועדה קמה ב-21.11 ואנחנו חוזרים את כל מה שנאמר כאן. וועדת זוסמן בנסיבות שריפה הייתה ב-21.8, למחרת הוחלט על הקמת הוועדה. וועדת שמגר, הוקמה וועדה ארבעה ימים אחרי האירוע, בוודאי שהחליטו מיד על הקמתה. הר מירון, האירועים היו ב-30.4.21, הוחלט על הקמת הוועדה אחרי לא יותר מחודשיים, זה זמן מקסימלי. זה האירוע הכי עוצמתי שהיה, כבוד השופט זמיר בפסק הדין לא העלה על דעתו שהוא אמר שהמקרה שטרם קרה ונקווה שלא יקרה לעולם, אני משוכנעת ששום שופט ושופטת במדינת ישראל לא היה מעלה על דעתו שכבוד השופט זמיר כתב במקרה חריג, ידמיין את ה-7.10.23. אנחנו תכף מסיימים את דצמבר 24' ואנשים רוצים לדעת. חברי אומר שזה לציבור להחליט. בפרלמנט אין רוב לציבור שרוצה אחרת, אבל האם שמעתי נכון? זה

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

הציבור שמאז ה-7.10 צועקים ברחובות: הסקרים, כל מה שהציבור רוצה שישמע. אומרים לי פה שזה לא לבית משפט אלא למבחן הציבור. כאן הציבור, אנחנו מנסים לבטא בכוחותינו את אותם ציבור שבית המשפט מתבקש לא להתערב כי הם שומעים את הציבור. אני מבקשת, אם ככה ממשלת ישראל שומעים את הציבור, במדינה מתוקנת היה צריך לבוא ראש ממשלה לעמוד במסיבת עיתונאים ולהגיד אנחנו הראשונים שרוצים לחקור איך אירוע כזה קרה, אנחנו מיד נקים את הוועדה. לא שומעים את הציבור. כשממשלת ישראל לא נשמעת לאינטרס הציבורי, שקיבלה את סעיף 1 בתוך הנהלת היסוד שלמעשה המחוקק נתן בידיה את סעיף 1 שאומר הממשלה רשאית להקים וועדת חקירה שממשלת ישראל פועלת בהתאם לאינטרס הציבורי. מרגע שהנחת יסוד מוכחת כלא נכונה, במקרה שלנו היא לא עומדת במבחן, זה הרגע שבו בית המשפט מתבקש להתערב בשיא המהירות והיכולת כי הדבר קרה מזמן כדי להגן על הציבור. סעיף 1 מנוצל לרעה, הממשלה עושה שימוש, מתחבאת מאחורי סעיף 1. אדם אחד עושה שימוש בסעיף 1 וזה לא יכול לקרות במדינה מתוקנת. לגבי מרכיב הזמן שבהחלטה, אנחנו צריכים שההחלטות תהיינה מהירות בגלל הנושא של סכנה לביטול ראיות, העלמת ראיות, שכחה, אנשים שוכחים. אנשים שעמדו בבארי בשעה 10:00 ב-7.10.23 בצומת, עכשיו תשאל אותו האם הוא פנה ימינה או שמאלה, איך יכול להיות? זה לא יקרה. הממצאים, זה מה שמנסים לעשות פה. החובה היא מתמשכת וכל יום נוסף, היום אנחנו נתכנס, זה יום של הפרת החובה להתכנס, לכך לא קיבלנו שום מענה בתגובה. אני רוצה להזכיר לכבודכם שהיו סוגיות של לשכת ראש הממשלה ודברים ששמענו עליהם על כך שאנשים משלמים, אני אומרת הכל לכאורה, אנחנו מדברים על פי מה ששמענו בתקשורת. אנחנו יודעים על מה שקרה עם פלדשטיין. אני מראה שנעשית פעילות מאחורי הקלעים שאנחנו מתוס ליבנו, כל הנוכחים באולם, אני משוכנעת שהנושאים ייחקרו. אבל לא כולם פועלים בתום לב, זה לוקח זמן כי כבודכם עסוקים ולוקח זמן, הדבר מנוצל לרעה. העתירה שלנו היא למעשה היחידה, יש לנו ארבעה סעדים שמתייחסים לחובה להורות לממשלה להתכנס בנפרד מהסעדים שבה מתבקשת וועדת חקירה. יש לנו סעדים 2-4 ו-7 שאני בטוחה שכבודכם קראתם אותם, אבל הם מתייחסים לחוסר שביעות רצונית, בקשה להוצאת צו על תנאי. אני מבקשת שהדיון פה יהיה כאילו יצא צו על תנאי שמורה להם להתכנס בדחיפות. כל הסוגיות האחרות, אני מבינה את הנושא שדורש שהממשלה תשמיע דעתה, נשמע מה הם. ייתכן מאוד שהשכל הישר יעבוד ותוקם וועדת חקירה. אני מבקשת שהעתירה תישאר על קנה. אנחנו מבקשים שיינתנו צווים וייקבע מועד מהר ככל הניתן. היועצת המשפטית ב-6.6.24 הורתה כבר אז שאין לעקב את ההחלטה וכפי שאמר חברי לגבי הצו גיוס, חוות דעתה מחייבת את הממשלה; גם לכך יש הפרה מתמשכת.

עו"ד ברמן: אני אדבר באופן תמציתי, כתבנו את הדברים. בפתח הדברים אני אומר משהו על אירועי ה-7.10. כן האירוע שעליו מדובר הוא מכתוב את המסגרת של הפעלת שיקול הדעת של הממשלה ואת המסגרת המשפטית. אירועי ה-7.10 ומלחמת חרבות ברזל הן תוצאות טראגיות, 100 חטופים שעדיין נמצאים בשבי החמאס. המלחמה שפרצה בעקבות האירועים כללה תמרון ברצועת עזה, חזית צפונית ולצד הישגים משמעותיים של סיכול תשתיות טרור, כללה גם מחירים קשים, מאות חללי צה"ל וכוחות הביטחון. אין מחלוקת וזה נקודת המוצא, גם כבודכם פתח בדברים האלה, אין מחלוקת

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

בבדיקה מערכתית של הכשלים של ה-7.10, דברים כחלק מהחובה של הממשלה כלפי אזרחיה כדי שלא ישנה אסון כמו ה-7.10 על האירועים הקשים בחיי אדם. זה עולה, מהעיתירות, עולה מהתייחסות מזכיר הממשלה שאומר שהדברים צריכים להיבחן בבדיקה מקיפה, וזו גם עמדת היועצת המשפטית לממשלה. לשיטתה המנגנון הראוי הוא וועדת חקירה ממלכתית. בסוף זו המסגרת המשפטית לעניין. אם נזקק וגם כבודכם פתח בזה, השאלה היא לא האם צריך לחקור את הנושא, השאלה היא כיצד, השאלה מה העיתוי וגם שאלת מנדט, מה היקף החקירה, כלומר שאלת הנושאים שאותם צריך לבדוק. לעמדת היועצת המשפטית לממשלה בשלה העת לקיים דיון בממשלה בסוגיות האלה. הדבר הראשון הוא חלופה הזמן, אנחנו לא נמצאים ב-8.10.23 וגם לא חודש לאחר מכן שהוגשה בקשה ונדחתה על הסף. המשקל של החקירה וגם החשש לפגיעה באפקטיביות מטבע הדברים מתעצם, גם מבחינת היכולת לבצע חקירה אפקטיבית וגם בהפקת לקחים ויישומם. בהקשר הזה התייחסנו לביקורת מבקר המדינה, הנושא הזה גם נמצא בפני בית המשפט וכבוד השופט מינץ נמצא בהרכב. וועדת החקירה הממלכתית היא הכלי המשפטי המתאים יותר, הסברנו את ההסבר בין הביקורת וגם מבחינת הפומביות. הפסיקה התייחסה אליו.

כבוד השופט י' אלרון: אם אתה כבר מזכיר את עניין מבקר המדינה, חברך מציין את האפשרות בעקבות דו"ח מבקר המדינה. השאלה שלי האם יש מסגרת זמנית?

עו"ד ברמן: הביקורת של מבקר המדינה, אין לנו יכולת להעריך זמנים. חקירה זמנית זה אחרי שהוגש דו"ח מבקר מדינה.

כבוד השופט י' אלרון: שאלתי בעקבות הדברים שנאמרים לאפשרות הזאת.

עו"ד ברמן: יש עדיפות כבר בשלב הזה שחוף מהסמכויות הנוספות, גם בעניין הפומביות. בסוף ההליך הוא לא פומבי, היועצת המשפטית לממשלה סבורה שיש חשיבות במנגנון פומבי. לשאלת אדוני, מבקר המדינה אמר שהוא לא חולק על החשיבות בהקמת וועדה ממלכתית ואם יוקם וועדת חקירה אז יהיו גבולות גזרה ואז זה גם יכול ליצור פגיעה באמון הציבור אם מנגנון אחד קובע איקס. ביקורת מבקר המדינה יצאה לדרך כבר בשלבים יותר מוקדמים, זה כמו שצינו יצא לדרך, ובהיבט הזה זה מקרין על השאלה של מתי צריך לדון בזה כדי לקבוע גבולות גזרה או כדי לקחת את הדבר הזה בחשבון. אין מחלוקת שהממשלה תרצה להקים מנגנון כלשהו. צריך לשקול את העובדה שחלק מהסוגיות על פני הדברים הן חלק מהסוגיות שמתאימות. אנחנו עוד בשלב המקדמי שזה שיקול שהממשלה צריכה להידרש אליו. אני חושב שהעובדה שמבקר המדינה בודק את זה כרגע, זה אלמנט שכן צריך להתייחס אליו. ניתן צו ביניים בגלל עצימות הלחימה, היו התפתחויות בשל האירוע בין הכרה בצורך בבדיקה מערכתית חיצונית לבין נושא הקשר בלחימה. הלחימה לא נפסקה גם ברצועת עזה, גם בחזית הצפונית החדשה, המצב עדיין שמתקיימת לחימה אבל בהקשר הזה היועצת המשפטית לממשלה סבורה שנתון זה יכול להיבחן על ידי הממשלה. כן צריך לזכור שהזמן שהחלטה על הקמת מנגנון, אם למשל יוחלט

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

על וועדת חקירה ממלכתית, הדבר הזה לוקח זמן ברמה הבירוקרטית והלוגיסטית. המישור הבין לאומי שחברי עו"ד שרגא התייחס אליו, אנחנו התייחסנו לזה. הפנייה של היועצת המשפטית לממשלה והאמירה שיש דחיפות בקבלת החלטה היא הייתה על בסיס האירוע הזה. אנחנו לא נוכל להרחיב מעבר לפרפרזה שצינו, אבל כמו שגם ציינו עמדת היועצת המשפטית לממשלה שחקירה עצמאית בלתי תלויה היא אמצעי משמעותי להתמודד, אם כבודכם ירצו הרחבות נוכל להרחיב במעמד צד אחד. הנקודה שבה אנחנו נמצאים, אני מתייחס לטיעון המשפטי המצומצם שלנו, אנחנו כרגע עוד לא דנים בשאלה מה המנגנון הנכון. המנגנון המתאים הוא וועדת חקירה ממלכתית ופירטנו את הטעמים. אנחנו כאן בנקודה שבה הממשלה לא קיימה דיון בסוגיה הזאת, ולכן הדיון כרגע הוא יותר מצומצם. כן אני חושב שחשוב לציין שבפסק דין רונאל בית המשפט הבחין בין שני הדברים, והבסיס המשפטי שסמכות רשות גם אם בית המשפט לא נדרש לקבוע שהיא הופכת לסמכות חובה כפי שחברי מבקשים, היא כוללת בתוכה גרעין של חובה לשקול את הדברים. אין עמדה שאומרת שכל נושא כל פעם שמוגשת עתירה להקים וועדה ממלכתית, המליאה נדרשת לדון בכך, זו לא העמדה. האירוע הוא באמת חסר תקדים, אבל מעבר לכך אנחנו באירוע שראש הממשלה לא חולק. את הגשר הזה של הצורך, אנחנו מעבר לדבר הזה. בהקשר הזה אני כן אחדד שבפסק דין רונאל אנחנו לא מקבלים את הניתוח המשפטי שזה לא שפוט. הנושא הוא הפעלת שיקול דעת. נכון שזה נושא שזה שיקול דעת רחב וזה מקרין על היקף הביקורת השיפוטית אבל אנחנו עוד לא שם. אנחנו בשלב של קיום החלטה. אני אפנה לציטוט מפסק דינו של כבוד השופט סולברג בעניין הסכם הגז עם לבנון, השופט סולברג לא קיבל את הטענה שיש חובה להביא את זה בפני הכנסת (מצטט). אנחנו כן בעולם שבו אנחנו חושבים שהאירוע הזה הוא לא אירוע שאפשר לדחות אותו על הסף, ובהקשר הזה השופט זמין אומר שלא כל פעם שפלוגי חושב שצריך לדון אז הממשלה חייבת לדון. אנחנו לא סבורים שהאירועים של ה-7.10 ומלחמת חרבות ברזל זו איזושהי דרישה של להקים וועדת חקירה ממלכתית. אין מחלוקת שזה אירוע שראש הממשלה חושב שזה צריך להיבחן. אנחנו בשלב הזה סבורים שבית המשפט לא צריך להידרש לנושא. בסוף אנחנו חוזרים גם לשון החוק שמדבר על הממשלה. בסוף תארגון המוסמך הוא הממשלה במליאתה. בנסיבות העניין החריגות של מלחמת חרבות ברזל, חלוק הזמן, הבדיקה של מבקר המדינה, אנחנו חושבים שבשלה העת לקיום וועדה בעניין הזה, אנחנו לא סבורים שצריך להקדים את הביקורת השיפוטית משטרם התקבלה החלטה. הסיטואציה של דוח מבקר המדינה, גם אם מסתכלים על סעיף 14 לחוק מבקר המדינה שמתייחס לעניין הזה, הוא מדבר על ליקויים שמצדיקים. מבקר המדינה בוחן סוגיה, מתגלה לו פגם או ליקוי, אנחנו לא סבורים שזה מצב שבו מבקר המדינה בודק סוגיה רוחבית.

עו"ד ראביליו: אני שמח שחברי סיים בסעיף החוק שחבריי העותרים משום מה לא התייחסו אליו, אני הייתי מבקש להתחיל בסעיף 1 לחוק וועדות חקירה. לפני כן, העותרים דיברו כאן בצורה מאוד מרוגשת שאינה נתונה למחלוקת, נמצאים פה משפחות של חטופים שאנחנו מתפללים לחזרתם הביתה, יש משפחות שכולות, הנושא כאן בבית המשפט הנכבד הזה הוא לא שאלה של מה העמדה של כל אחד האם צריך להקים וועדת חקירה ממלכתית או לא. בית המשפט צריך לדון בשאלה החוקית. אני רוצה באמת מתוך כבוד לנוכחים ומתוך הבנה לכאב שלהם, קולנו נמצאים בצד אחד של המתרס

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

שבית המשפט צריך לבוא ולשקול מה לעשות, אנחנו צריכים לבדוק את הדברים על פי החוק. סעיף 1 לחוק וועדת החקירה, ראתה הממשלה שקיים עניין של בעל חשיבות, ציבורית חיונית אותה שעה. יש פה כמה מרכיבים שצריך לשים אליהם לב, דבר ראשון ראתה הממשלה ולא אף אחד אחר. הממשלה חושבת שאותה שעה זה הדבר שצריך לבדוק אותו, לא היועצת המשפטית לממשלה צריכה לחשוב שבשלה העת. אנחנו עם כל הכבוד סבורים שהעיתירות צריכות להיזחות על הסף מחוסר סמכות. אני רוצה להתחיל מאותו פסק דין שחברי ציטט, רונאל נגד ממשלת ישראל, השופט שלמה לוי מביע דעה שמצוטטת על ידי כבוד השופט עמית בבג"ץ 3921/20.

כבוד השופט י' כשר: אדוני לוקח מצב, יש פסק דין, היו תמישה שופטים, לאחד מהם היה דעה יותר מצומצמת.

עו"ד ראביליו: אני מבקש מכבודכם לאמץ את הדעה של השופט לוי.

כבוד השופט י' כשר: אדוני התחיל לצטט שני מקורות סמכותיים שבית המשפט הביא אותם ושהוא לא מסכים אליהם. זה לא יש סמכות לחריגים, אם זה מה שאדוני רוצה להגיד שיתייחס לפסיקה.

עו"ד ראביליו: אומר השופט שלמה לוי בעמוד 84 בפסק דין רונאל (מצטט). העניין כפי שאמרתי צוטט על ידי כבוד ממלא מקום הנשיא.

כבוד השופט י' כשר: אדוני ימצא שלוש התבטאויות שהיו חילוקי דעות. כל אחד מהם אדוני יצטט, אף אחת מהן לא התקבלה.

עו"ד ראביליו: אני יודע שקראתם את הכל, השופט סולברג בעניין הזה מסכים עם העמדה של השופט לוי. אבל יש שורה של פסקי דין שבהם מתייחסים לכך שמדובר בהתערבות רק במקרים חריגים וקיצוניים, אבל אין נקודה אחרי המילה קיצוניים. זה מופיע בפסק הדין של כבוד השופט אלרון וגם בכל השורה של פסקי הדין שמצטטים ואומרים מקרים חריגים וקיצוניים. אומרים השופטים אם בכלל.

כבוד השופט י' כשר: את זה שאדוני יראה לי חוץ מפסק הדין של השופט עמית. אדוני יראה לי את זה באחד מפסקי הדין של השופטים.

עו"ד ראביליו: תיק 8191/21 סעיף 9 נכתב (מצטט).

כבוד השופט י' כשר: עכשיו אדוני יקרא את מה שכתוב מיד אחרי זה (מצטט).

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

עו"ד ראביליו: ההלכה אמרה אם בכלל, לשאומרים אם בכלל זה בשורה של פסקי דין שהבאנו אותם בתגובה שלנו, שאומרים אם בכלל זה לא אומר שאין סמכות. אין מקרה אחד שחבריי הצביעו עליו שבו בית המשפט הורה לממשלה להקים וועדת חקירה. עם כל הכבוד, אדוני אמר לי לא להתייחס לשופט גרוניס, אבל השופט גרוניס בהתייחסות לאותו מקרה אומר מה העדיפות האם צריך להקים וועדת חקירה לעומת האזרח? הם מזלזלים פה בכל הגורמים האחרים, שיכולים לגרום לוועדת חקירה.

כבוד השופט י' כשר: אדוני יסכים איתי שהייתה סמכות.

עו"ד ראביליו: שם היה כתוב אם בכלל, אני אמצא לאדוני.

כבוד השופט י' כשר: אדוני יביא לי איזשהו פסק דין שאת המילים אין בכלל, נכון שכתבו ככה, אני מטיל בכל זה ספק לכן הוספתי את המילים אם בכלל, תראה לי אם יש אחד כזה עד היום. יש דרך לשנות הלכה, השאלה אם אדוני יכול להפנות אותי לאחד מפסקי הדין שתומכת בזה שיש איזושהי הנמקה.

עו"ד ראביליו: שמעתי את שאלתו של אדוני, אני חושב שכשהשופטים אומרים אם בכלל זה לא דבר שצריך להתייחס אליו אילו לא נאמר. אני סבור שכשאני מפרש את ההלכה, וכשיש גישה כזאת גם בפסיקה, דבר ראשון אני אומר אני סבור שזו ההלכה. כשכתוב אם בכלל ושאלו שום תקדים ושהסמכות היא של הממשלה, אם המגמה היא שזה לא ההלכה, ראוי שזאת תהיה ההלכה.

כבוד השופט י' כשר: בהנחה שההלכה היא שיש אפשרות להתערבות רק שהיא שמורה על מקרים קיצוניים ביותר, האם אדוני חולק שאירועי ה-7.10 הוא המועמד הכי טוב להוות את החריג הזה מאז קום המדינה?

עו"ד ראביליו: הפסיקה התייחסה למקרים החריגים והקיצוניים מבחינת שיקול הדעת, אני חושב שברגע שהממשלה אומרת אנחנו נמצאים בתקופת מלחמה, מי שיש לו אחריות להחליט זו הממשלה. בקשר לשאלת הסמכות, חשוב לזכור, חבר הכנסת אורי אבנרי טען את הטענות של חברי. לא יכול להיות מצב שנכתוב שהסמכות היא בידי הממשלה. ההסתייגות של אורי אבנרי לא התקבלה, אנחנו לא רוצים להכניס את בית המשפט למחלוקת הציבורית הזאת. היום מביאים את זה לכנסת, זה מראה שיש מחלוקת ציבורית. היו התפתחויות, צריכים לתת את האפשרות לכוחות האחרים, לא צריכים לדחוק את בית המשפט.

כבוד השופט י' אלרון: מה אדוני מגדיר כהפסקת לחימה? בוא נניח לכל ההיבטים, בכל זאת יש פה שאלה ציבוריות. אנחנו כאזרחים חיים בתוך המציאות הזאת. השאלה היא מה הצפי? מה הולך להיות פה?

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

עו"ד ראביליו: ההקמה של וועדה בשלבים האלה, המלחמה עדיין נמשכת.

כבוד השופט י' אלרון: עו"ד ברמן אמר את זה במפורש. מצד שני אמרו שגם דבר כזה דורש היערכות, אפילו היערכות לוגיסטית. אני שומע את אדוני, אבל יש פה שאלה רחבה יותר.

עו"ד ראביליו: כפי שחברי עו"ד ברמן אמר, ברגע שהממשלה תתלכס, היערכות לוגיסטית ומחשבות של אלה שנמצאים בלחימה יהיו לעניין הזה. כל אחד יתחיל לחפש את מה שהוא מגן על עצמו.

כבוד השופט ד' מינץ: אני אמשיך את השאלה של חברי, מי ליביל את ההחלטה שזה לא הזמן המתאים?

עו"ד ראביליו: בפסק דין רונאל הביאו את עמדת הממשלה לבית המשפט וכבוד השופט זמיר אמר מבחינתי הממשלה החליטה.

כבוד השופט ד' מינץ: מה עמדת הממשלה כרגע?

עו"ד ראביליו: שאין מקום לדון בעניין כל עוד הלחימה נמשכת. אם הממשלה חושבת שזה היה הזמן להקים אז היו באים, הממשלה יש לה הרבה נושאים לדון.

כבוד השופט ד' מינץ: הנושא הזה הוא לא מספיק חשוב?

עו"ד ראביליו: הנושא מאוד חשוב.

כבוד השופט ד' מינץ: שרי הממשלה לא נמצאים כרגע בחזית. לא התנתי את מה שאדוני אומר, מדוע הממשלה לא יכולה להתכנס? למה לא לכנס את הממשלה? מה ההתנגדות הגדולה הזאת ולמה זה מפריע לשיח הציבורי ולתפקוד הממשלה? אדוני יסביר לי.

עו"ד ראביליו: מה יקרה למשל ביום שאחרי בעזה? יכולים חברי להגיד למה הממשלה לא התכנסה. העמדה היא שלא צריך לטפל בעניינים האלה בזמן מלחמה, אנחנו סבורים שכרגע אנחנו בזמן מלחמה. אנחנו אומרים ברגע שהתחלנו עכשיו חזית, ברגע שלמשל התחילה עכשיו חזית נוספת בסוריה, אפשר להגיד שאנחנו צריכים עכשיו קשר לדברים האלה? יש מלחמה רצינית גם בחזיתות שלא יודעים שאנחנו נמצאים בהם. בדרך כלל מה שקורה, גם חברי אומר, מלאת הממשלה צריכה להתחיל לא להתכנס. המחוקק איזן בצורה מאוד עדינה בסמכויות של כל הגופים שנמצאים כאן, הוא נתן לממשלה את הזכות שהיא זאת שתחליט האם להקים או לא ובאיזה שעה. דבר שני, המחוקק אמר

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

הממשלה תגדיר מה ייחקר אבל בית המשפט ימנה. איפה בכלל האיזון שהמחוקק קבע פה? כמו שאמר כבוד השופט אלרון, יש כאן את האיזונים האחרים. עם כל הכבוד, זה שאומרים שצריך להקים וועדה, המחוקק קבע מי צריך להחליט את זה. יכול כל שר שנראה לראש הממשלה לבקש, אבל כאן לא היה המקרה, ששר מבקש לדון בנושא הזה והדבר הזה צריך לבוא לידי ביטוי. כולם מבינים שזה זמן מלחמה ואין זה הזמן לדון בזה. הממשלה בצוות שמטפל חשב שיש דרך אחרת לטפל בעניינים הללו, ואם כבודכם יחשבו שיש מקום לזה כשתגיע העת נדון בעניין הזה. באותו פסק דין רונאל השופט זמיר התייחס להודעת הממשלה. אני באמת לא רואה תקדים למה שהיועצת המשפטית לממשלה אומרת. השופט עמית מתייחס לשתי הסוגיות יחד, הוא אומר (מצטט), לכה הוא מסכם את הפסיקה, עם המילים אם בכלל. באותו פסק דין של כלי השיט השופט עמית אומר (מצטט), הוא אומר בשני המקרים האלה ההתערבות היא חריגה ביותר אם בכלל, וזה כשמדברים על ציטוטים חלקיים אף פעם לא שמעתי את המילים האלה. חברי עו"ד שרגא התייחס לכל מיני הצעות חוק שלא באו לעולם ואני חושב שזה לא המקום לדון בזה. עד היום, אנחנו רשמנו את זה בתגובה, אף פעם לא הורו להקים וועדה בזמן מלחמה. הם רוצים לבדוק את המצב ההומניטרי בעזה, דברים לגמרי אחרים וצריך מומחים אחרים. מבקר המדינה יכול לומר שצריך וועדת חקירה. הסמכות היא של הממשלה, השאלה מה הסמכות החוקית. הממשלה לגבי סוגית ניגוד העניינים, זה דבר מובנה בסוגיה. תמיד ניתן לטעון שיש ניגוד עניינים ויכול להיות מסקנות אישיות כלפי הממשלה. גם בדיוני הכנסת אמרו שצריך להתעלם מהסוגיה הזאת של ניגוד עניינים. באו ואמרו למה ראש הממשלה לא מגיע לדיונים, אבל בהחלט יש פה נציגות של הממשלה, זה לא שהממשלה לא מתייחסת לנושא. סעיף 54, שם באותו סעיף זה בא בתגובה לאותו ציטוט חלקי, הרעיון היה להביא את הדברים שהוא לא הביא, הפנינו גם לציטוטים שלו. יש פה חלק מחבריי שהתייחסו לממשלה, אני רוצה לומר שהעניין הזה של מתי אנחנו בזמן מלחמה ומתי לא, הנושא הוא של הממשלה. ההתערבות היא מצומצמת ממש יותר ויותר, אני מדבר על העקרונות הכלליים של המשפט המנהלי. לגבי סמכות רשות וסמכות חובה, אני רוצה להפנות לפסק דין גבאי בבג"ץ 94/73, אומר בית המשפט (מצטט). שחור על גב לבן אומרים פה זה לא המקרה שבו צריך לדון, זה מופיע בסעיף 58 לתגובה שלנו. בקשר לפסק דין אומץ, שאלה שכבוד השופט כשר שאל אותי, שם בפירוש כבוד השופט המשנה לנשיא ריבלין אמר במפורש (מצטט). כאן אנחנו לא מדברים על מקרה שבו הממשלה פוגעת בזכויות אדם, הוא אומר בפירוש שהדברים צריכים להיות מבוצעים על ידי הרשות המבצעת.

כבוד השופט י' כשר: על פניו בסוגיה הזאת קרה משהו שלא קורה בכל סוגיה משפטית. הרכב מורחב דן, ההלכה היא מאוד ברורה. אדוני מביא פסק דין שקדם לפסיקה הזאת, רוצה שמשני הפסקי דין שהרכיבו הרכב מיוחד, רוצה שנתעלם מכך. יש כוח מיוחד למה שכתוב שם, מה שכתוב שם הוא ברור.

עו"ד ראביליו: אני לא בטוח שניתן ללמוד מהרכב רחב על אם הדבר הזה הוא כן בסמכות או לא. למשל פסק דין של הטלת המנדט ישבו 11 שופטים, יכולות להיות דעות שונות בעניין הזה. זה שבית המשפט יושב בסוגיות ציבוריות שראוי לתת עליו את הדעת, זה לא אומר שהשאלה המשפטית היא

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

יותר פשוטה. אני חושב שאני יכול עדיין להראות שזה תומך בעמדה שלנו. הממשלה לא בוחנת את זה באותה העת, היא אומרת עכשיו זה לא הזמן. כשהתחילה המלחמה לא היה חולק שזה לא העת. יש פסק דין, בג"ץ 7768/23, בעניינים כאלה של מלחמה שהאחריות היא על הממשלה, הקשב צריך להיות בדבר הזה, אף אחד לא אמר שהממשלה לא תתכנס. הממשלה היא זאת שאחראית לקבוע מתי העת. העובדה שהמחוקק אפשר כתוצאה מביקורת המדינה להקים וועדת חקירה זה עוד אחד מהאיוונים עליהם אנחנו מדברים. יכול להיות אלף וועדות, המקום הוא לא של בית המשפט להיכנס לעניינים שנמצאים במוקד המחלוקת הציבורית.

עו"ד שרגא: לשאלת כבוד השופט אלרון ששאל את עו"ד ברמן לגבי המסלול של הוועדה, בפועל הוא רוצה שהממשלה לא תקבל שום החלטה ולכן הוא מגלגל את זה לצד שלישי. ברור למה העסק לא עובד, מבקר המדינה לא חוקר. הוא מבקר, אין לו את הכלים והסמכויות והוא לא יכול לעשות את מה שוועדת החקירה עושה, לעשות את זה בשני טקטיים זה כדי להרחיב את ההחלטה וצריך להבין למה הדברים נאמרים כמו שהם. לגבי שאלה נוספת ששאל את חברי, וזה הטענה שלו שהממשלה צריכה לקיים דיון אקטיבי, שכן נקודת הזמן הנוכחית לפחות לענותנו לאור העובדה שעבר שנה וחודשיים, ולאור העובדה שמתקיימות כבר היום בדיקות, זה כל ההליך שמתנהל בתיק המקביל שאנחנו מנהלים. בית המשפט מבין שהעיתוי השתנה, היום הנסיבות השתנו. לכן אני יודע מה חברי מציץ, אנחנו נהיה פה ונחזור ותבקשו מהממשלה להחליט והם לא יתכנסו ואנחנו נחזור לפה, הממשלה פועלת בחוסר סמכות. אני רוצה להפנות את כבודכם לבג"ץ 2533/97 בפסקה 7, כבוד השופט זמיר אומר (מצטט). לכן אני חושב שאנחנו נמצאים באירוע שלמעלה משנה וחודשיים הממשלה נמנעת מלהפעיל את הסמכות שלה. כבודכם כמובן יחליט על המנגנון. לגבי מה שאמר חברי עו"ד ראביליו, קראנו את סעיף 1 וכתבנו את הדברים וזה נורא פשוט, העניין הוא בעל חשיבות ולא שום דבר אחר, ואני לא חושב שיכול להגיד מישהו שהנושא של ה-7.10 הוא לא בעל עניין חשיבות רבה. כאמור, וועדת חקירה ממלכתית פועלת בהתאם להוראות וועדות חקירה, מדובר פה בעניין בעל חשיבות ציבורית חיונית ולכן גם ברגע שמתקבלת ההחלטה על הקמת הוועדה ועד לסיום הוועדה, הוועדה פועלת באופן עצמאי ולא תלויה באף גורם, בוודאי לא בממשלה. לגבי שאלת הסמכות והניסיון להציג את הדברים בצורה שגויה, יש להורות לממשלה להפעיל את הסמכות שלה. אני אפנה שוב לפסק הדין של רונאל ואני מצטט מתוך ההלכה, זאת ההלכה גם אם שופט כזה או אחר אמר אמירה כזאת או אחרת (מצטט). הדברים ברורים, מוחלטים, צלולים. הטענה שחוקקו את החוק הייתה אופציה שגם בית המשפט ימנה וועדת חקירה, זאת הטענה שלהם, אנחנו כמובן לא חולקים ומעולם לא טענו את זה, לא טענו שיש לבית המשפט סמכות. אומר חברי בעניין של מדיניות ומצטט את כבוד השופט עמית כשמדובר בבני אדם, ברור שאנחנו נמצאים ועומדים על הפגיעה הקשה שנגרמה עקב האירוע הזה. נפגעו ועדיין נפגעים, יושבים 100 חטופים בעזה, מדובר פה בזכות הכי קדושה לחרות האדם. הזכות לחיים היא הזכות הכי מהותית בחוק הזה, היא מבחינתו לא מתכתבת עם זכויות אדם.

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

עו"ד ברנע: גם אחרי שחברי עו"ד ראביליו התייחס ונשאל, אני כן רוצה להפנות אתכם לסעיפים 94-95 (מצטט). סעיף 95 זאת העמדה רק שהיא לא מוצגת, אין מי שעומד אחריה (מצטט). לכן אני חוזר ואומר, אנחנו הראינו, הצגנו ומקווה שגם שכנענו, מדובר במקרה שבו סמכות הממשלה היא רחבה מאוד. זה בדיוק המקרה שבו דובר בפרשת רונאל. אני הבאתי את דעת המיעוט של השופט לוין, מה שהוא כותב זה בדיוק מתאים לזה. אני מזכיר לכם, היא לא מתייחסת אליו במילה אחת. לכן אנחנו סבורים שבעניין הזה, העניין של ניתן לממשלה להחליט הוא פשוט פוגע בכל הציבור וגם בעותרים המיוצגים פה. ניתן לטפל בו באמצעות הזמנים, והממשלה הכוח בידה. הנושא של העיתוי, חברי משום מה בחר לא להתייחס לזה. אני מפנה למה שכותבת השופטת בן פורת (מצטט). הם אומרים עדיין לא, זאת הפסיקה. זה המקרה היחיד שאני מכיר שיש התייחסות. פסק דין גבאי, סעיפים 86-87, הפנינו לרונאל גם והראינו שהפסיקה התפתחה. ברונאל קבע בית המשפט שסמכות הרשות הזאת יכולה להפוך לסמכות חובה. חברי אמר על העניין של החקיקה שזה היה הצעה שבית המשפט החליט, אלה שני דברים שונים. אנחנו כתבנו בעתירה, דיברנו על עילת הצדק, זה לא משהו שנמצא באוויר. זה מקרה מתאים במיוחד, יש לנו פה סמכות, אנחנו לא מבקשים משהו שהוא מחוץ לדין או לפנים משורת הדין, אנחנו גם אומרים שזה צודק לחייב את הממשלה להפעיל את הסמכות. אני חושב שזה ראוי ונכון שתיקחו את זה בחשבון, זה לא חידוש מסעיר. בית המשפט צריך גם להתייחס לזה, זה מקרה שמתאים לעניין הזה. אם אדוני יסכים, ליאור אחיו של ירון שי וכל לומר מספר מילים בצורה מכובדת.

עו"ד הולץ-לכנר: קשה היה להבין מהטענות של חברי באיזה מהאופציות אנחנו נמצאים בהם. לעיתים הוא אומר הממשלה לא קיבלה החלטה. אנחנו סבורים שיש פה הסכמה שזה המקרה הנדיר והחריג ביותר. אני אתייחס לדברים שהוא אמר, הוא כל הזמן אמר ראתה הממשלה, והוא מדגיש ואומר את זה. אני לא ראיתי בשום מקום איפה ראתה הממשלה. הדבר היחיד שיש לי ראייה שראש ממשלה כתב ליועצת ב-6.6 וב-11.9 שהוא חושב שהמלחמה היא עצומה. אין שום דבר מאז ספטמבר, הסעיף צריך לקרוא אותו כפי שהוא. בואו נראה את סדר היום של הממשלה, יש שם המון דברים רק לא זה. קודם כל אנחנו צריכים לראות מה שטרם ראינו, שיורו להתכנס כדי שאנחנו נראה האם הממשלה ראתה שקיים בזה צורך. הערה נוספת, לגבי מה שדובר כאן, האבחנה מפסק דין רונאל, צריך פעם אחת לשים את הדברים על השולחן כפי שנאמרו שם. שם זה היה לפי מעשה ובית המשפט הדגיש שלא בכל מקרה יבוא בית המשפט ויחייב לעשות כן. כבר זאת אבחנה דרמטית. לא כל מקרה שמישהו הוגה בדעתו בית המשפט יבוא ויתערב. אנחנו נמצאים באירוע אחר, לכן כבר זאת אבחנה. בית המשפט הבהיר את זה שהוא עושה כך משום שהחלטת הממשלה לא להקים את הוועדה כבר התקבלה, אצלנו עוד לא דנו. נדמה לי שהשכל הישר, ההיקף השיפוטי הוא הרבה יותר צר ולכן אין בכך שום התכנסות לנעליה של הרשות המבצעת. נקודה נוספת, באיזה ראש הממשלה חזר והדגיש את המילה קשב, הממשלה היא צריכה קשב, כרגע היא במלחמה ואני אומרת איפה הקשב של הממשלה? יש הצעת חוק על השולחן, אם אכן אנחנו במלחמה, אירועים יש כל הזמן, זה נקרא מדינה שאי אפשר לקיים בה וועדת חקירה ממלכתית אף פעם. בוא נאמר שכולנו לא יודעים מה תכלית

בית המשפט הגבוה לצדק

11 דצמבר 2024

בג"ץ 5221/24

בג"ץ 4889/24

בג"ץ 6040/24

הוועדה ומה יהיה ממצאה, אבל יש אדם אחד שידוע ואותו אדם מחליט שהקשב לא פנוי לכך. לא יהיה חוק שאם הממשלה ראתה ויש את פסק דין רונאל ויש מקום להתערבות שיפוטית, יהיה חוק ועכשיו נגיד לשופטים שאנחנו במלחמה מאוד חשובה. שם הקשב, הם רוצים לשנות את הכללים ולנצל לרעה את הסמכות השלטונית כדי לא לעשות את מה שחובתם לעשות לטובת האינטרס הציבורי. לכן בית המשפט התבקש להתערב ולעשות את המבוקש. אני רוצה לציין כמה אבחנות, חשוב שזכור את המסגרת. שלושה שופטים עם פסק דין מאוד מקיף ומאוד משכנע, אחד השופטים לקח את העניין שהעובדה שהחברים שנחקרו שם הם מאוד מוערכים (מצטט). הדבר הזה בעיני צריך להילקח בחשבון שבפסק דין אומץ נקבע איקס. אם אנחנו עושים אנלוגיה בהינתן מידת האשם הפוטנציאלי, ייתכן מאוד שההלכה במקרה שלנו צריכה להיות בהחלט הפוכה ואנחנו צריכים לזכור את ההחלטה, צריכים לזכור שיש את כל הסיטואציה של הכללים השלטוניים. אנחנו נמצאים 432 יום לאחר שהחטופים נמצאים בשבי ועדיין לא מצאה הממשלה דקה שהקשב שלה הוא להתכנס עם איזשהו פרוטוקול, אפילו לזה הם לא מצאו את הזמן. אני מבקשת שייצא צו שישקלו את השיקולים.

עו"ד שרגא: אנחנו הגשנו בקשה ב-13.10 לצרף 33,000 עותרים לעתירה הזאת, לא התקבלה החלטה. הם חתמו על ייפוי כוח, רק רוצה החלטה בעניין הזה.

עו"ד ראביליו: יש פרק שלם מתי העיתוי ומתי לא.

ליאור- אחיו של ירון שי: ברור לי התובנה שהממשלה פועלת, אני נושא את העיניים אליכם, אל תתנו להם לברוח מהאחריות. גם אתם צריכים להיות אמיצים ולעשות את הדבר שהוא נכון, האירוע שקרה פה הוא קיצוני, הוא אירוע אחר, אח שלי גם עמד בפני אירוע תקדימי. הוא מצריך החלטות תקדימיות, ואני סומך עליכם שתהיו אמיצים ותהיו נכונים ותראו את הצדק מעבר לבירוקרטיה והטרמינולוגיה המשפטית.

נדחה לעיון.

קלדניות: גלית / אביטל